

ÎN C H E I E R E

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru

examinînd cererea de recuzare și de strămutare a pricinii depusă de reprezentantul „Băncii Comerciale Române Chișinău” societate pe acțiuni, Cîrjeu Vladimir, în cadrul procesului de insolabilitate intentat față de Întreprinderea de Stat „Uzina de Bijuterii Giuvaier”,

c o n s t a t ă:

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2014 s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul ÎS „Servicii Pază” a MAI față de ÎS „Uzina de bijuterii Giuvaier”, debitorul insolabil fiind pus sub observație prin desemnarea în calitate de administrator provizoriu a ÎI „Lupea Victor”.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2014 s-a admis cererea introductivă depusă de ÎS „Servicii Pază” a MAI și cererile de alăturare la cererea introductivă a creditorilor Platița Vasile, SRL „Design Miracol”, SRL „Prim Business Consulting” și IFS Chișinău. S-a constatat insolabilitatea debitorului ÎS „Uzina de bijuterii Giuvaier” și s-a intentat procesul de insolabilitate față de ÎS „Uzina de bijuterii „Giuvaier mun. Chișinău. S-a desemnat în calitate de administrator al ÎS „Uzina de bijuterii Giuvaier”, ÎI “Braga Oleg”. Din momentul intentării insolabilității dreptul debitorului de a administra și de a dispune de bunurile incluse în masa debitoare s-au transmis administratorului insolabilității. S-a împuternicit administratorul insolabilității de a prelua în posesie și administrare, inclusiv prin executare silită, bunurile care fac parte din masa debitoare a ÎS „Uzina de bijuterii „Giuvaier”. S-a obligat administratorul: să notifice creditorii ÎS „Uzina de bijuterii „Giuvaier” despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor până la 31 octombrie 2014, să înștiințeze creditorii garanți despre necesitatea precizării neîntârziată a bunurilor asupra cărora dețin un drept preferențial, să verifice, să întocmească și să prezinte instanței de insolabilitate, nu mai târziu de data de 18 noiembrie 2014, tabelul definitiv al creanțelor și un raport detaliat asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la insolabilitate, cu menționarea persoanelor cărora le-ar fi imputabilă angajarea răspunderii juridice în condițiile legii. S-a propus debitorului să desemneze în termen de 10 zile de la data adoptării hotărârii de intentare a procesului de insolabilitate, un reprezentant persoană fizică pentru a reprezenta interesele societății și ale asociaților și a participa în cadrul procedurii de insolabilitate din numele debitorului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2016 s-a dispus continuarea procedurii de insolvență și trecerea la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului ÎS „Uzina de bijuterii Giuvaier” și distribuirea produsului rezultat. S-a investit în funcția de lichidator ÎI “Natalia Moraru” cu atribuțiile în conformitate cu criteriile stabilite în baza art. 66 din Legea insolvenței, inclusiv valorificarea și lichidarea masei debitoare.

Pe parcursul derulării procedurii falimentului la data de 23 iunie 2016 reprezentantul “Băncii Comerciale Române Chișinău” societate pe acțiuni, Cîrjeu Vladimir a depus în instanța de insolvență cerere prin care a solicitat recuzarea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău și strămutarea pricinii la o altă instanță egală în grad.

În motivarea cererii a invocat că, examinarea pricinii de către Curtea de Apel Chișinău în cadrul căreia în calitate de debitor figurează o întreprindere de stat cu sediul în mun. Chișinău, pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea tuturor judecătorilor instanței judecătorești vizate.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele expuse în cererea cu privire la strămutarea prezentei pricini, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea neîntemeiată și pasibilă respingerii din următoarele motive.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța strămută pricina la o altă instanță dacă din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă.

Conform art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.

Potrivit art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În corespundere cu prevederile art. 53 alin. (3) din Codul de procedură civilă, dacă, din motivul recuzării, în instanța sesizată cu pricină nu se poate constitui complet de judecată și dacă recuzarea îi privește pe toți judecătorii ei, cererea de recuzare se va judeca de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă.

Potrivit art. 2.5 din Principiile de la Bangalore, judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșiruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

Colegiul pentru a se pronunța asupra temeiniciei cererii înaintate de reprezentantul “Băncii Comerciale Române Chișinău” societate pe acțiuni, Cîrjeu Vladimir cu privire la recuzarea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău și strămutarea pricinii civile la o altă instanță egală în grad consideră imperioasă analiza

celor invocate în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

În hotărârea *Kyprianou vs Cyprus* (73797/01, 15 decembrie 2005, § 121), Curtea a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire la imparțialitatea instanței judecătorești după cum urmează: „Curtea reiterează, în primul rând, că într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, acuzatului, în cazul procedurilor penale. În acest sens, articolul 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Astfel, Curtea în cauza *Piersack vs Belgium*, (1 octombrie 1982, § 427) face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea *Grievs vs Marea Britanie*, 16 decembrie 2003, 57067/00).

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii aceluși complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea. În această privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea *Castillo Algar vs Spain* și *Morel vs France*). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănui că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată (a se vedea *Ferrantelli and Santangelovs. Italy* și *Wettstein vs Switzerland*).

Colegiul remarcă faptul că, alegațiile invocate de către reprezentantul “Băncii Comerciale Române Chișinău” societate pe acțiuni, Cîrjeu Vladimir precum că, examinarea pricinii de către Curtea de Apel Chișinău în cadrul căreia în calitate de debitor figurează o întreprindere de stat cu sediul în mun. Chișinău, pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea tuturor judecătorilor instanței judecătorești vizate nu pot fi reținute or, potrivit principiului imutabilității competenței jurisdicționale nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competență pricina respectivă este dată prin lege.

Este criticabilă și nefondată concluzia precum că, localizarea unei întreprinderi de stat în circumscripția unei instanțe de judecată căreia i-a fost deferită spre examinare cauza conform competenței cu participarea primei constituie *ipso facto* un motiv rezonabil de a bănui judecătorii instanței date de nepărtinire deoarece asemenea abordări vin în contradicție cu regulile imperative a competenței teritoriale generale, iar asemenea interpretări ne poate reduce la absurd.

Pretinsa atitudine părtinitoare invocată de reprezentantul “Băncii Comerciale Române Chișinău” societate pe acțiuni, Cîrjeu Vladimir are o conotație declarativă și neprobată or, la acest capitol nu au fost exemplificate împrejurările de ordin obiectiv sau subiectiv concludente ce ar furniza concluzii cu privire la prezența prejudecății judecătorilor a cărei recuzare se solicită avînd în vedere că în spiritul CEDO orice bănuială de imparțialitate urmează să fie obiectiv justificată.

Conform art. 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă, în proces nu se admite înaintarea repetată a recuzării aceluiași judecător și pentru aceleași motive dacă

anterior recuzarea lui a fost respinsă. De asemenea, nu se admite: recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; recuzarea judecătorilor care nu sînt implicați în examinarea pricinii.

Ținând cont de cerințele art. 46 din Codul de procedură civilă privind componența completelor de judecată, se impune concluzia că, în majoritatea cazurilor, acestea oricum nu cuprind toți judecătorii care activează într-o instanță. Prin urmare, cererile de recuzare se pot justifica doar în privința judecătorilor din același complet, și nicidecum asupra tuturor judecătorilor din instanța respectivă.

Rațiunea legiuitorului este de a nu admite stagnarea înfăptuirii justiției de către instanța investită de lege, iar extinderea artificială a temeiurilor de recuzare asupra judecătorilor neimplicați în judecarea cauzelor civile concrete constituie un abuz de drept din partea justițiabililor, care generează atât tergiversarea procesului, cât și la prejudicierea intereselor părților adverse.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea înaintată de reprezentantul “Băncii Comerciale Române Chișinău” societate pe acțiuni, Cîrjeu Vladimir cu privire la recuzarea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău și strămutarea pricinii la altă instanță egală în grad.

În conformitate cu art. 43 alin. (4), art. 270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Se respinge ca neîntemeiată cererea depusă de reprezentantul “Băncii Comerciale Române Chișinău” societate pe acțiuni, Cîrjeu Vladimir cu privire la recuzarea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău și strămutarea pricinii la altă instanță egală în grad, în cadrul procesului de insolabilitate intentat față de Întreprinderea de Stat “Uzina de Bijuterii Giuvaier”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru